

KRISTINA
MONINGER

*Dva života
se dižu iz
pepela*

Prevela s nemačkog
Dušica Milojković

■ Laguna ■

Naslov originala

Kristina Moninger

TWO LIVES TO RISE

Copyright © by Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin.

Published in 2023 by Forever

Translation copyright © za srpsko izdanje 2025, LAGUNA

Tamiji, mojoj devojčici

*Let me see your beauty broken down
Like you should do for one you love.**

Lenard Koen

* Engl.: Pusti da vidim tvoju lepotu svedenu na ono što je suštinsko /
kao što se pokazuješ nekome koga voliš. (Prim. prev.)

Prolog

Deset godina ranije

„Kada ste poslednji put videli Džozefinu Blajd?“

„Molim vas, izražavajte se preciznije.“

„U kakvom stanju je bila?“

„Da li su joj pretili?“

„Ima li razloga za pretpostavku da je neko mogao da je otme?“

„Koliko dugo već poznajete Džozefinu Blajd?“

„Kako biste opisali svoj odnos sa Džozefinom?“

U sobi za saslušanja policijske stanice u Čarlstonu na sva pitanja sam odgovarala istinito, poput robota koji izbacuje memorisane podatke. Policajac se počeo po širokim grudima. Izgleda da je moj odbojni ton i odsutni pogled pripisivao brizi za prijateljicu, pa je odmah spustio glas. A pritom sam u tom trenutku bila samo dobra glumica. Na tren sam se pobojala da ću se isповraćati pravo na glatko ispoliran, čist i prazan sto policajca s brkovima. Uređaj za snimanje preda mnom svetlucaje crveno, poput bombe čiji je upaljač aktiviran. A pritom je granata već odavno eksplodirala. Džozie je nestala. Već više

od dvadeset četiri sata nije joj bilo ni traga ni glasa. A sve čega sam mogla da se setim, sve što sam htela da znam, bilo je da li je i moja tajna nestala s njom, ili će sada sve izaći na videlo. Nisam više znala čak ni šta od toga priželjkujem. Povratak nestale prijateljice, ili nestanak tajne? Tajna koja to više nije, a zauzvrat Džoji, koja bi se ponovo pojavila. Džoji, koja bi od moje tajne načinila nepodnošljivu stvarnost.

Policijac me je upitno pogledao jer sam prečula njegovo poslednje pitanje.

„Molim vas da se smirite. Što se detaljnije budete prisetili jučerašnjeg dana, bolji su izgledi da vaša prijateljica bude pronađena.“

Ušla je neka visoka, vitka žena, spustila ispred mene čašu s vodom i krišom mi dodala maramicu. Ostavila sam je netaknutu na stolu, priželjkujući da mi je duša čista i bela kao taj mali pravougaonik preda mnom. Osećala sam da mi je glava prazna. Ruke napete, koža ispucala i suva. Suva kao i moji obrazi. Jer neću plakati. Nikada. „Pokušajte“, još jednom je rekao policajac.

I ja sam pokušala. Toliko da sam mogla da osetim vrelinu za koju moja svetla koža nije stvorena. Svojim unutrašnjim okom videla sam Everi koja pogledom traži Džejka. Ili Džoji. Možda i oboje. Everi koja se podigla na prste i ide ka šanku. Mogla sam da zamislim tanki sloj znoja na čelu Li, osećala sam kako mi se uglovi usana nevoljno razvlače u onaj tanki, zluradi osmeh kad pomislim na Džoji. I dalje sam osećala slatkasti miris hašiša na jeziku i krajičkom oka sam primećivala kako trake kojima je policija ogradila područje za koje je zainteresovana lepršaju na vetru, sve dok to blago lelujanje nije preraslo u glasan šum. Trake su kasnije uklonjene, kao da su hteli da nam kažu: sad može i ovako. S tom razlikom što sam ja svoju traku koja me je odvajala od devojaka već ranije hrabro prekoračila. Ne, to nisam bila ja, bila je to Džoji. Zapravo, za sve je ionako Džoji bila kriva.

„Kako to mislite? Za šta je Džoji bila kriva?“, upitao me je duboki glas.

Podigla sam pogled, trepnula i shvatila da sam ovu misao izgovorila naglas. Nisam pogledala policajca, već sam kroz niski prozor gledala unutrašnje dvorište policijske stanice u Čarlstonu.

„Nisam to rekla!“, promrmljala sam.

Čovek je uzdahnuo i pokušao ponovo. „Bile ste, dakle, zajedno na tom festivalu, gospođice Vajt. I niste se razdvajale? Ko je prvi primetio da je gospođica Blajd nestala? Usredsredite se.“

Činilo mi se da me od jučerašnjeg dana deli ceo život, kao da se taj dan odigrao na nekoj drugoj planeti, kao da se desio nekom drugom. A istovremeno, koliko god paradoksalno delovalo, i dalje sam bila tamo. U nekom paralelnom univerzumu, u kome je Džoji plesala na livadi zabacivši svoje prelepo lice, na kome nije ništa moglo da se pročitati jer je bilo potpuno okrenuto ka unutra. Borila sam se za vazduh i uspravila se na stolici. Bilo je sasvim moguće da se nikada više nećemo videti.

Duboko sam udahnula. „Da, sve smo bile tu. Plesale smo, Džoji je stajala za šankom, a onda je u jednom trenutku otišla. Mislim da je Everi prva pitala gde je ona.“

„Gospođica Vinter?“

„Da. Da, jeste, to je bila Everi... a Li je to nekako čudno prokomentarisala, otprilike zašto baš Everi hoće da zna gde je Džoji, kad su se samo malo ranije žestoko posvađale.“

Policajac je podigao svoje žbunaste, prosede obrve. Bio je zainteresovan. A ja sam napravila grešku.

„Sada bih htela da odem kući. Kazala sam vam sve što ima da se kaže. Izgleda da je prosto otišla, zar ne?“

„U to nisam baš siguran, gospođice Vajt. Znaite, u većini slučajeva nije sve onako kao što izgleda.“

Ne, zaista nije bilo. I nikad više neće ni biti. Ako je Džoji mogla da nestane, onda je moglo da nestane i *to*. Prosto je moralo.

1

„U jezeru Mos pronađena je neka žena.“

Odinine reči prošle su kroz moju umornu glavu kao kroz živi pesak, nisu se zadržale, prigušili su ih talasi straha, iskrivili su ih, izgubile su se i pomešale s drugim mislima. Odina me je probudila iz sna. Pogled na budilnik na noćnom stočiću odao mi je da je nešto posle pet sati ujutro. Dok je Odina govorila, setila sam se Kirse Džensen, jednog od nerešenih slučajeva nestanka tokom proteklih godina. Otišla je na jahanje i nestala; svedoci tvrde da su je videli kako razgovara s čovekom u belim kolima. Sličnost sa Džozinim nestankom je frapantna, mada ova dva slučaja ne mogu biti povezana. Pa ipak, svaki put kada uđem u svoj beli mercedes, moram da pomislim na te dve izgubljene devojke, koje se nikada više nisu pojavile.

Na drugom kraju veze Odina je strpljivo čekala neku reakciju, dok su meni nasumično i bez reda kroz glavu prolazile sve moguće stvari. Morala sam da se setim saslušanja u policijskoj stanici, videla sam pred sobom zelene pramenove Džozine kose i setila sam se naše svađe u toaletu za goste u *Sizonsu*.

„Možeš li to još jednom da mi ponoviš? Molim te, nisam sigurna da li sam te dobro razumela.“ Odina stenje, ne

nestrpljivo, već više kao da joj je velika muka što mora da ponovi tu rečenicu. „Pronađen je ženski leš u jezeru Mos.“ A posle trenutka ćutanja, dodaje: „Mogla bi da bude Džози.“

Grudi su mi tonama teški kamion za prevoz betona. Noge su mi preslabe da bi nosile težinu tela. Teret jedne stare krivice. Svi slučajevi nestanka koje sam tokom godina pratila, svi blogovi koje sam čitala, izveštaji o iskustvima članova porodica koje sam prosto gutala. Ništa od toga nije me pripremiло za ovaj trenutak. Jer, ako hoću da budem iskrena, uvek sam verovala da Džози naprosto nikada neće biti pronađena. Kao i Kirsа Džensen, Rut Vilson, Kristin Smart, Koni Konvers... To da bi Džози mogla da bude pronađena, mrtva u nekom močvarnom jezeru, izgledalo mi je kao trejler za nekakav morbidan, jeziv i šokantan film, a ne kao previše brutalna stvarnost.

Odina i ja smo neko vreme samo disale u slušalice. A između nas lebdela su mnoga neizgovorena pitanja. Pretpostavila sam da Everi već zna. Otkad je na ostrvu i otkako se prašina uskovitlala, ona i Odina podgrejale su svoje prijateljstvo. Da li je upućena i Li, na Havajima? Da li je neophodno da se mi, nekadašnje drugarice, okupimo zbog tog groznog događaja? I da li će, ako se zaista radi o Džozinom telu, prošlost time biti konačno i bez ostatka pokopana?

„Gde si?“, pitam i zurim u svoje pobebele članke na prstima. Sva ta belina oko mene, blistavi hrom, velike, sjajne i uglancane podne pločice, besprekorno čista prozorska okna najednom su mi suviše svetli. Suviše čisti. Ne idu uz trenutak kao što je ovaj.

„Everi i ja idemo tamo.“ Ne moli me da pođem s njima. Ali ja ipak bez oklevanja kažem: „Doći ću i ja.“

To nije ponuda, već konstatacija. A pritom bih rado odmah povukla ove reči. Šta tamo tražim?

„Dobro“, kaže Odina, i prekidamo vezu. Verovatno smo obe odahnule s olakšanjem. Ne moram da idem s njom. Čak i neću. Niko me ne prisiljava da se preko mosta odvezem na isturenije ostrvo i da pretražujem to proketo jezero. Kao da

me neko usmerava daljinskim upravljačem, odlazim u svoju garderobu, izvlačim bluzu i farmerke, oblačim ih i posežem za ključevima automobila. Aktiviram alarmni uređaj, podešavam klimu na 64 stepena Farenhajta i zatvaram vrata za sobom. Na polju na koži osećam svež vetrić. Trebalo je da ogrnem jaknu. Na tren razmišljam da okrenem kola, ali odlučujem da neću. Mnogo je rano, jutarnja magla se još nije razišla i proteže se kao nežni veo sve do plaže, a tamo iznad mora nestaje, spaja se s oblacima, postaje beskrajno ništa u dubokom plavetnilu. Iza svega toga vreba topao, sunčan dan. Na stepeništu kojim silazim na kolski put pred kućom moram da se pridržim za gelender. Misli su mi maglovite, kao i okolina. Ne mogu da nađu nikakav oslonac između nekada i sada. Između one katastrofalne večeri, koja je bila samo dosledna posledica mnogo kobnijih stvari, i ovog života posle, u kome sam našla mesto za sebe. Zastajem, vrtim ključ u rukama i već hoću da se vratim kad mi se pred unutrašnjim okom pojavi jedna potisnuta slika. Obrisu visokog muškarca širokih ramena s tamnim brkovima i zatamnjenim naočarima. Hoću da vrisnem, ali uspeva mi da potisnem taj impuls time što ključ automobila zarivam u dlan toliko jako da na trenutak ne mogu ni da mislim. A onda nestaju. I muškarac i impuls. Drhtavim nogama silazim do kolskog prilaza kući, ulazim u automobil, pri trećem pokušaju uspevam da ga pokrenem i polako vozim prilaznim putem. I odmah gasim motor.

„Danas si baš rano izašla! A ja sam taman hteo na spavanje“, čujem kako dobro raspoložen viče moj novi komšija. Okrećem se samo toliko da vidim gde se nalazi. Ne želim da ga pogledam. Naginje se ispred zardalih i loše pričvršćenih vrata svoje garaže, koju već danima bučno prazni. Hoću ponovo da pokrenem automobil, ali Preston još nije završio.

U danima poput ovog, mrzim što vozim kabriolet. Tačnije rečeno, to mrzim otkad je Preston Anderson pre dve nedelje kupio oronulu kuću na obali pored moje. Neumorno i stalno

mi se obraća. A ja mu jednako dugo ništa ne odgovaram. Zašto bih razgovarala s nekim ko očigledno tako potpuno ne mari za ovdašnju prirodnu sredinu? Ko se ne trudi da sačuva mesta na kojima se ptice gnezde, već ih rasteruje time što neprestano pravi buku, bezobzirno seče drveće da bi imao lagodniji pristup kolima i uskim se prilaznim putem vozi toliko često da na njemu više ne raste ni jedna jedina travčica.

Nadala sam se da će jednom prestati da časka sa mnom. U početku me je još pitao kako sam provela dan, divio se kabrioletu, nudio mi komšijsku pomoć, i pritom glatko ignorisao činjenicu da sam mu već pri našem prvom susretu prezrivo pogledom jasno dala na znanje da nisam zainteresovana za prijateljske komšijske odnose. Pogotovo ne s nekim ko mi je uzeo kuću pred nosom i sprečava me da vratim divlje konje sa zapadnog dela ostrva na koji su se povukli i taj komad zemljišta iskoristim kao pašnjak. Otkad mu je jasno da s njim ne razgovaram, baš ništa me ne pita. Mrzi me, a i ja mrzim njega. Pritom se razlikujemo samo po tome što ja za svoju odbojnost imam razlog. Pritiskam papučicu za gas, pomalo prejako za asfalt vlažan od prskalice za zalivanje trave, i uz škripu guma skrećem s našeg zajedničkog prilaznog puta na put koji ide paralelno s obalom, u pravcu mosta.

Najkasnije kada prođem pored zastakljene fasade *Sizonsa* već sam zaboravila Prestona i ponovo mislim na Kirsu Džensen. Poslednji put viđena je 1. septembra 1983, na ušću reke Tutae-kuri. Umazana krvlju. Njeno lice, koje mi je poznato s plakata za traganje za nestalim osobama, meša mi se sa Džozinim. Kirsine kovrdže pretvaraju se u Džozinu ravnu plavu kosu. Kirsino okruglo lice pretvara se u Džozinu špicastu bradu. Šta ako je stvarno Džozini ta koja leži istrunula u vodi? Već prokletih deset godina. Kako li izgleda telo posle toliko vremena? Hoće li je odmah prepoznati, ako je to ona? Hoćemo li Odina, Everi i ja morati da je identifikujemo? Pokušavam da se usredsredim na drum. Na mostu ima mnogo saobraćaja za ovo doba dana. Da

li je pola ostrva krenulo na jezero Mos da vidi šta se dešava? I šta ja ovde zapravo radim? Mogla bih tamo napred da skrenem u Bajk lejn i da se vratim kući. Mogla bih ranije da počnem s poslom, da pogledam raspored smena za iduću nedelju, ili da se dogovorim za sastanak sa savetnikom za novi veb-sajt. Mogla bih da se vratim kući, obučem sportsku odeću i odradim jutarnje vežbe. Da otrčim do teretane na otvorenom u staroj luci, da se popnem uz šipku s američkom zastavom i da vežbanjem izbacim iz sebe misli o Kirsi Džensen i Džozu Blajd. Ili da pozovem Ejdena. Ejden je na raspolaganju u skoro svako doba dana, ako upravo ne pliva kraul u bazenu. I to bi mi pomoglo, sasvim sigurno. Mada samo nakratko. Jer posle svakog susreta sa Ejdenom sledi osećaj zgađenosti i nećeš lažnog.

Umesto da se okrenem, nastavljam da vozim, posle mosta skrećem ka močvarnom zemljištu, tamo gde su oronuli putevi u doba kiša toliko poplavljeni da njima uopšte ne može da se prođe. Levo i desno od drumu raste trska kao korov. Toliko je dominantna da je potisnula druge vrste korova i trave. Deo područja oko jezera Mos isušen je zbog trske jer se između njenih gusto izraslih stabljika skuplja previše blata.

„O čoveče, Iza, ti i tvoja flora-fauna-botanika! Ionako ćemo sve to zaboraviti.“

Trzam se. Džozin glas mi tako glasno i preteći odjekuje u glavi da sam na tren neoprezna. I ne primetivši, okrećem volan ulevo i istovremeno kočim. Automobil koji mi dolazi u susret besno trubi i shvatam da sam opasno zabrazdila u saobraćaj koji se kreće u suprotnom smeru. Žurno se vraćam nazad u svoju traku. Termos-boca koju sam posle treninga zaboravila u automobilu bučno se kotrlja po podu. Taj zvuk ima skoro isto dejstvo kao i Džozin glas u mojoj glavi. Primorava me da se setim dana kada smo pronašle peščanu ajkulu i kada je Li udarila Džozu po licu. Samo da nisam sela u automobil. Ako me već i vožnja do mesta na kome je pronađen neidentifikovani leš toliko pogađa, šta li će se tek desiti ako je osoba koja tamo leži zaista Džozu?

Ne smem da se izluđujem time. Čvrsto stežem volan prstima i namerno skrećem neasfaltiranim sporednim putem do jezera Mos. Ova odluka se pokazala kao veoma ispravna. Još izdaleka vidim plava svetla policijskih automobila, koja sablasno osvetljavaju jezero nad kojim se vije magla. Pod točkovima mog mercedesa škripi šljunak. Na zvaničnom prilaznom putu nagomilali su se automobili. Kola hitne pomoći, policija, vatrogasci i prvi radoznalci. Instinktivno trljam podlaktice, koje su se naježile.

Kraj obale se zaustavljam. Nekoliko stopa od mog automobila čovek u ronilačkom odelu gaca kroz trsku. Dobacuje mi kratak pogled, naginje se unapred i povraća. Žurno okrećem glavu da ne bih delovala kao neko ko nema drugog posla nego da bulji. Obala jezera ograđena je žuto-crnim trakama. Okidač za moje uspomene. Ponovo mi se sve vraća. Klik, kao da sam pustila neki stari video. Festival, klik – Džozina kosa na vetru, klik – šuštanje reklamnih plakata koji se šire i naduvavaju dok vetar duva. Sve je tako opipljivo da bih se rado pridružila čoveku u ronilačkom odelu i izvrnula naopako svoj prazni želudac. Pored mene se parkira crni dodž i gledam u njega... ne... ali ipak... trepćem. Tu sede Everi i Odina i ja ih kroz staklo gledam pravo u lica. Naravno, trebalo je očekivati da će biti ovde. Konačno, Odina me je i pozvala, ali prizor dve prijateljice ipak me duboko potresa. Vrhovi prstiju me svrbe, hoću da skrenem pogled, ali ne mogu. U Everinim očima su suze.

Klik. Vidim nas sve na našim daskama kako se ljuljamo na talasima, pet drugarica u jednom davno prošlom životu, i osmeh mi se nevoljno širi po napetom licu. Ne mogu na vreme njime da ovladam. Everi ga je već videla, a i Odina. Obe mi srdačno uzvraćaju. Moj osmeh tumače potpuno pogrešno. To nije znak zavereništva, sestrinstva, prijateljstva 2.0, ili bilo kakvog drugog sranja. To je osmeh koji pripada prošlosti.

Znam šta obe misle kada vide moj automobil. Šta Odini svaki put prođe kroz glavu kada dolazi da odradi svoju smenu

u Sizonsu. Zbog čega je kupila Džozin automobil iz snova? Ali jednog dana ću im ispričati da to nikada nije bio Džozin automobil iz snova, nego moj. Ne obožavam ga zbog Grejs Keli, već zbog *Blizanaca iz Cilertala*, jednog od onih starih nemačkih zavičajnih filmova koje smo jednog leta zabave radi gledale s Everi i u čiji sam se idealizovani svet zaljubila.

Tako je bilo sa Džози. Tako je bilo oduvek. Ponekad je prosto krala anegdote, deliće tuđih života, ideje i cele priče i prisvajala ih. Možda zato što je bila mnogo dosadnija nego što je htela da prizna. Verovatno je čudno što ja sad vozim taj automobil, za koji moje prijateljice veruju da bi bio Džozin auto da je još živa. Ali nije li mnogo čudnije što mi je Džози ukrala taj san?

Everi i Odina su očigledno ponovo uspostavile ono svoje nekadašnje slepo razumevanje. Ja to ne mogu. Bila je greška što sam došla ovde. Neću izlaziti iz kola. Okrenuću se i vratiti.